

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. maj 2014

Kommissionens henstilling (2014/208/EU) af 9. april 2014 om kvaliteten af redegørelser for virksomhedsledelse (følg eller forklar-princippet)

Notatet sendes tillige til Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har den 9. april 2014 offentliggjort en henstilling om kvaliteten af redegørelser for virksomhedsledelse (følg eller forklar-princippet). Henstillingen er offentliggjort som led i en pakke, der desuden består af Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2007/36/EF, for så vidt angår tilskyndelse til langsigtet aktionærengagement, og af direktiv 2013/34/EU, for så vidt angår visse aspekter ved redegørelsen for virksomhedsledelse.

Henstillingen har til formål at vejlede virksomheder og at bistå dem med at forbedre kvaliteten af deres redegørelser for virksomhedsledelse. Vejledningen sigter mod at forbedre den overordnede kvalitet af virksomhedernes redegørelser for virksomhedsledelse, og navnlig kvaliteten af de forklaringer, som virksomheder giver, hvis de fraviger anbefalingerne i den relevante kodeks for virksomhedsledelse.

Med følg eller forklar-princippet har virksomhederne mulighed for at være fleksible, og de kan tilpasse deres virksomhedsledelse til størrelse, ejerforhold eller særlige sektorrelaterede kendetegn. Samtidig skal princippet bidrage til en tradition for ansvarlighed og tilskynde til, at virksomhederne forholder sig til en række relevante problemstillinger i forbindelse med virksomhedsledelse.

2. Baggrund

Kommissionen har den 9. april 2014 offentliggjort en henstilling (2014/208/EU) om kvaliteten af redegørelser for virksomhedsledelse (følg eller forklar-princippet). Henstillingen er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende i dansk sprogversion den 12. april 2014.

Henstillingen indgår som led i en pakke, der desuden består af Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2007/36/EF, for så vidt angår tilskyndelse til langsigtet aktionærengeagement, og af direktiv 2013/34/EU, for så vidt angår visse aspekter ved redegørelsen for virksomhedsledelse.

Kommissionen anfører som baggrund for henstillingen, at en effektiv ramme for virksomhedsledelse (corporate governance) er af afgørende betydning for samfundet. Veldrevne virksomheder kan forventes at være mere konkurrencedygtige og mere bæredygtige på lang sigt. God virksomhedsledelse er først og fremmest den berørte virksomheds ansvar, men der er fastlagt bestemmelser på europæisk og nationalt plan for at sikre, at visse standarder overholdes. Det omfatter lovgivning og såkaldt soft law, det vil sige nationale kodekser for virksomhedsledelse.

Offentliggørelse af oplysninger af høj kvalitet om virksomheders ledelsesmetoder giver investorerne adgang til nyttige oplysninger og letter deres investeringsbeslutninger. Det giver investorerne større tillid til de virksomheder, som de investerer i. Øget gennemsigtighed på markedet kan også, mere overordnet set, gavne virksomhedernes omdømme og give dem større legitimitet i interessenternes øjne og for samfundet som helhed.

3. Formål og indhold

Henstillingen har til formål at vejlede virksomheder og at bistå dem med at forbedre kvaliteten af deres redegørelser for virksomhedsledelse, som virksomhederne skal udarbejde i henhold til artikel 20 i direktiv 2013/34/EU (direktiv om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer). Vejledningen sigter mod at forbedre den overordnede kvalitet af virksomhedernes redegørelser for virksomhedsledelse, og navnlig kvaliteten af de forklaringer, som virksomheder giver, hvis de fraviger anbefalingerne i den relevante kodeks for virksomhedsledelse.

Henstillingen udgør en overordnet ramme, der kan videreudvikles og tilpasses til specifikke nationale forhold. Dette skal ses i lyset af den forskelligartede juridiske og praktiske tilgang på området, der findes inden for EU og i internationalt regi.

Henstillingen finder anvendelse på børsnoterede selskaber, som skal afgive en redegørelse for virksomhedsledelse, og som skal give forklaringer, hvis de fraviger anbefalingerne i den relevante kodeks for virksomhedsledelse. Kapitalselskaber i øvrigt og andre virksomhedsformer, som har valgt at udarbejde en redegørelse for virksomhedsledelse, kan også drage fordel af en forbedring af kvaliteten af de oplysninger, som de har til hensigt at offentliggøre.

Kommissionen anerkender med henstillingen, at en fuldstændig overholdelse af en kodeks ikke altid er den bedste fremgangsmåde for en virksomhed

set i et virksomhedsledelsesperspektiv. Fravigelser fra en bestemmelse i kodeksen gør det i nogle tilfælde muligt for en virksomhed at sikre en mere effektiv ledelse af virksomheden.

Med følg eller forklar-princippet har virksomhederne mulighed for at være fleksible, og de kan tilpasse deres virksomhedsledelse til deres størrelse, ejerforhold eller særlige sektorrelaterede kendetegn. Samtidig skal princippet bidrage til en tradition for ansvarlighed og tilskynde til, at virksomhederne forholder sig til en række relevante problemstillinger i forbindelse med virksomhedsledelse.

Konkret indeholder henstillingen - foruden generelle bestemmelser om formål og anvendelsesområde (afdeling I) - bestemmelser om kvaliteten af redegørelserne for virksomhedsledelse (afdeling II), bestemmelser om kvaliteten af de forklaringer, virksomheder giver, hvis de fraviger en kodeks (afdeling III) og afsluttende bestemmelser til sikring af opfølgning på henstillingen (afdeling IV).

Under afdeling II henviser Kommissionen til, at børsnoterede virksomheder i henhold til artikel 20, stk. 1, i direktiv 2013/34/EU skal give oplysninger om deres ledelsesmetoder. I den forbindelse anføres det, at virksomhederne dertil bør beskrive, hvordan anbefalingerne i den relevante kodeks for virksomhedsledelse er anvendt. Oplysningerne bør være tilstrækkeligt klare og præcise til, at aktionærer, investorer og andre interessenter kan få en god forståelse for, hvordan virksomheden ledes. Der bør endvidere henvises til virksomhedens specifikke karakteristika og situation, herunder størrelse, selskabsstruktur eller ejerforhold. Virksomhederne bør regelmæssigt offentliggøre disse oplysninger på deres hjemmeside og henvise til dem i deres ledelsesberetning.

Under afdeling III henviser Kommissionen til, at børsnoterede virksomheder i henhold til artikel 20, stk. 1, i direktiv 2013/34/EU skal give en forklaring, hvis de fraviger anbefalingerne i den kodeks, som de er omfattet af. I den forbindelse anføres det, at virksomheder, foruden at angive, hvilke specifikke anbefalinger der er fraveget, også skal angive bl.a., hvordan anbefalingen er fraveget og med hvilken begrundelse. Forklaringerne bør endvidere fremgå klart af redegørelsen for virksomhedsledelse, således at de let kan findes af aktionærer, investorer eller andre interessenter.

Under afdeling IV anfører Kommissionen, at forudsætningen for at kunne motivere virksomheder til dels at overholde den relevante kodeks for virksomhedsledelse, dels bedre at forklare fravigelser fra kodeksen er, at der findes effektiv overvågning på nationalt plan. I forlængelse heraf bør medlemsstaterne gøre de organer, der er ansvarlige for de nationale kodekser, opmærksomme på henstillingen. Endvidere opfordres medlemsstaterne til at underrette Kommissionen om de foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med henstillingen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en henstilling fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

I henhold til årsregnskabslovens § 107 b skal en virksomhed, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, udarbejde en redegørelse for virksomhedsledelse i overensstemmelse med en konkret angiven officiel kodeks for virksomhedsledelse. Redegørelsen skal medtages i ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport eller offentliggøres på selskabets hjemmeside.

Ifølge NASDAQ OMX Copenhagen A/S' Regler for udstedere af aktier skal danske selskaber, der er optaget til handel på Københavns Fondsbørs, afgive redegørelsen for god virksomhedsledelse i forhold til de Anbefalinger for god Selskabsledelse, som Komitéen for god Selskabsledelse har udarbejdet. Følg- eller forklar princippet finder anvendelse i forbindelse med virksomhedernes redegørelser.

Anbefalingerne for god Selskabsledelse indeholder anbefalinger inden for følgende fem hovedoverskrifter:

- Selskabets kommunikation og samspil med selskabets investorer og øvrige interessenter
- Bestyrelsens opgaver og ansvar
- Bestyrelsens sammensætning og organisering
- Ledelsens vederlag
- Regnskabsaflæggelse, risikostyring og revision

De gældende anbefalinger for god Selskabsledelse er udarbejdet af Komitéen for god Selskabsledelse i maj 2013.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes, at henstillingen ikke vil have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at henstillingen ikke vil have samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Henstillingen medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Henstillingen er den 10. april 2014 sendt i høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst- og Forbrugerspørgsmål med frist den 25. april 2014.

Der er modtaget høringssvar fra Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Industri og Forbrugerrådet Tænk. Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Finansrådet og FSR – Danske Revisorer har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Danmarks Rederiforening støtter anvendelse af corporate governance principper og ser positivt på udviklingen heraf. Omvendt skal anvendelse af corporate governance-principper ikke få et omfang og en detaljeringsgrad, så formålet og fleksibiliteten for det enkelte selskab fortabes. Danmarks Rederiforening finder, at indholdet i henstillingens afdeling III er unødigt detaljeret.

Dansk Aktionærforening støtter Kommissionens henstilling. God corporate governance og dækkende information er vigtig for aktionærer og investorer. Overvågning af rapporteringen er vigtig, og det er vigtigt, at selskaber, der har større og underlødige afvigelser, bliver stillet til regnskab. Soft law har dog den svaghed, at brud på regelsættet ikke kan sanktioneres på samme måde som lovgivning. Dansk Aktionærforening finder derfor principielt, at det ville være bedre med egentlig lovgivning på området.

Dansk Industri (DI) bemærker, at en del af henstillingens indhold allerede er indeholdt i de danske Anbefalinger for god Selskabsledelse. DI har dog noteret sig, at henstillingen indeholder en række nye elementer, der er alt for detaljerede, uvæsentlige eller ikke har fokus på det, som er værdien af følge eller forklar princippet. DI kan derfor ikke anbefale, at disse elementer indarbejdes i de danske anbefalinger.

Forbrugerrådet Tænk har tilkendegivet, at man bakker fuldt op om Dansk Aktionærforenings høringssvar.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være generel opbakning blandt medlemsstaterne til henstillingen.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for offentliggørelse af oplysninger af høj kvalitet om centrale aspekter i virksomheders ledelsesmetoder. Det giver investorerne adgang til nyttige oplysninger, øget indsigt i selskabets drift og

letter deres investeringsbeslutninger. Regeringen finder imidlertid, at bestemmelserne i henstillingen er for detaljerede. Følg eller forklarprincippet giver dog de enkelte virksomheder fleksibilitet til at tilpasse deres indsats i forhold til virksomhedsledelse, så den passer til virksomhedens forhold.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.